

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-501

12.5.2026

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Rotteangrep – plutselig skade – bindende dekningstilsagn?

Sikrede oppdaget rotteangrep og skade på løsøre i sin kjellerbod. Foretaket avslo krav om dekning, under henvisning til at skadene ikke hadde oppstått plutselig, da rottene måtte ha oppholdt seg i boden i lengre tid. Sikrede var uenig. Tre dager før han oppdaget skaden skulle han nemlig ha fått et bindende dekningstilsagn om at skaden var dekket. Dekningstilsagnet var gitt muntlig per telefon, men sikrede hadde gjort lydopptak av telefonsamtalen. Foretaket kunne i alle tilfelle ikke gi slik feilinformasjon om dekning, for så å avslå dekning. Til dette anførte foretaket at det ikke var gitt bindende dekningstilsagn, men tvert imot generelle uttalelser som ikke var knyttet til en konkret sak. Informasjonen som var blitt gitt per telefon var korrekt og ikke misvisende. Nemnda kom til at skadene forårsaket av rottene ikke var dekningsmessige da de ikke hadde oppstått plutselig. Videre kom nemnda til at foretaket ikke hadde avgitt et muntlig dekningstilsagn i saken.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 68 200

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på løsøre i bod forårsaket av rotter.

Sikrede ringte sin forsikringsagent i banken 26.7.24 med spørsmål om oppgradering av sin forsikring, slik at sikrede var dekket mot rotteangrep i bod på loft og i kjeller. Bankens kunderådgiver informerte om at sikrede allerede hadde topp innboforsikring, som ikke kunne utvides, og at den allerede dekket skade forårsaket av rotter.

Sikrede oppdaget 29.7.24 rotteangrep i kjellerboden sin og sendte skademelding til foretaket 22.8.24. Sikrede la ved en liste med oversikt over hvilke ting som var skadet, og ga følgende beskrivelse av hvordan skaden oppsto:

Angrep av rotter i min kjellerbod. Rotter har etablert seg i mine oppbevaringskasser rundt omkring i boden, og laget flere bol der de har gnaget på forskjellige ting, slik som plastbokser, klær og sko, turutstyr, sportsutstyr, lagrede tekstiler, skinn av forskjellige typer, utstoppede fugler og dyr, samt rådyrgevir. Dette har medført mye rottedrit overalt i kjellerboden. De har hatt det store doet under fryseboksen, gnagd i isoporen som ligger strødd over det hele. Rottelukt har satt seg i alle tingene mine.

Foretaket avslo dekning i e-post 22.8.24 med henvisning til at skaden ikke skyldtes en tilfeldig og plutselig ytre hendelse, jf. vilkårene pkt. 4.10. Skader forårsaket av rotter oppsto etter foretakets mening normalt ikke plutselig, men over tid.

Sikrede var uenig i avslaget og sendte e-post til foretaket 23.8.24, hvor sikrede informerte om at kunderådgiveren i banken hadde opplyst at innboforsikringen dekket rotteangrep. Foretaket beklaget at sikrede hadde fått feilinformasjon tidligere.

Sikrede påklagde avgjørelsen 23.8.24. Foretaket opprettholdt avslaget 26.8.24 og viste til at det ikke var sannsynliggjort at den aktuelle skaden hadde skjedd plutselig.

Sikrede påklagde avslaget igjen 3.3.25. Foretaket opprettholdt avslaget, med den samme begrunnelsen. Foretaket la også til at feilinformasjon fra banken ikke var dokumentert og dermed ikke sannsynliggjort.

Sikrede påklagde avgjørelsen til foretakets klagenemnd i e-post av 12.3.25. Klagenemnda opprettholdt avgjørelsen ved e-post av 2.4.25. Klagenemnda var blitt forelagt lydopptaket fra samtalen mellom sikrede og banken, og uttalte at kunderådgiveren kun hadde oppgitt hva som var dekket og ikke uttalt seg om den konkrete saken.

Sikrede kontaktet Finansklagenemnda 9.4.25. Foretaket sendte tilsvaret til Finansklagenemnda 11.4.25. Sikrede sendte inn ytterligere kommentarer i saken 22.4.25.

I forbindelse med krav om nemnd, har sikrede oversendt en avisartikkel som støtte for sitt syn.

Sikrede krever erstatning og anfører at kunderådgiveren i banken informerte om at sikrede hadde dekning mot rotteangrep. Foretaket kan ikke gi direkte feilinformasjon for så i ettertid å avslå dekning. Forsikringsaken må behandles utfra den informasjon sikrede fikk. Et rotteangrep er dessuten en plutselig skade.

Foretaket avviser ansvar og anfører at rotteangrepet ikke oppsto plutselig. Det var et omfattende rotteangrep i kjellerboden, hvor rottene hadde etablert seg i oppbevaringsbokser og ødelagt mange gjenstander. Det var rottelort overalt. Dette tilsier at rottene har hatt tilhold i boden i mer enn 12–24 timer. Innboforsikringen dekker uansett ikke skader som består av rift, hull, svimerker, hakk, riper, avskallinger, lukt, flekker, bakterier eller liknende. Det er ikke gitt dekningstilsagn. Kunderådgiveren ga ikke uriktig informasjon. Det var heller ikke mulig å tegne ytterligere skadedyrsdekning, slik det korrekt var blitt informert om.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skader på løsøre i kjellerboden forårsaket av rotter.

Sikredes innboforsikring omfatter:

Annen fysisk skade når dette skyldes en tilfeldig og plutselig ytre hendelse på de forsikrede gjenstandene.

Foretaket anfører at det ikke dreier seg om en «plutselig» hendelse.

Begrepet «plutselig» er ikke definert i vilkårene. Uttrykket betyr i utgangspunktet «momentant», men kan også forstås som «over natten». HR-2024-2040-A avsnitt 53-54 har følgende uttalelse om begrepet «plutselig»:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se Finkn-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Formålet med dette forsikringsvilkåret er å unnta fra dekningen skader som utvikler seg gradvis over tid. I Bulls Forsikringsrett side 219 heter det:

'Plutselig' peker i slike tilfelle mot at det må være snakk om en skade som 'slår til' der og da, og ikke en skade som utvikler seg gradvis over tid. Når selskapene ikke vil dekke slike utviklings-skader, er grunnen gjerne at sikrede i disse tilfellene iallfall i prinsippet vil ha mulighet til å treffe forholdsregler – skaden kommer ikke som noen overraskelse for ham.

Dommen viser også i avsnitt 55 til en svensk dom som ligger på linje med ordlyden ovenfor:

Den samme forståelsen av uttrykket 'plutselig' i tilsvarende forsikringsvilkår er lagt til grunn i svensk rett, se Högsta Domstolens dom 25. januar 2024 i sak T 4849-22, avsnitt 23:

Att skadan ska vara 'plötslig' innebär att förloppet är momentant; det ska inte gå att förhindra dess utveckling eller omfattning. En sådan begränsning av det som täcks av försäkringen avser att undanta skador som utvecklar sig över tid.

Referansene til «der og da» og «momentant» synes å legge opp til et strammere tidsperspektiv enn «over natten» med 12–13 timer som nemnda har lagt til grunn. Referansene til at sikrede ved utviklingsskader har mulighet til å treffe forholdsregler og at det ikke skal «gå att förhindra dess utveckling eller omfattning» tilsier også at det må dreie seg om en momentan skade. Også ved skadeutvikling som skjer i løpet av 12–13 timer kan sikrede i prinsippet ha en mulighet til å unngå skadeutviklingen. Det er derfor uklart om Høyesterett tolker plutselig i tråd med nemndspraksis eller som «momentant». Derimot gir dommen ikke holdepunkter for et lengre tidsperspektiv.

Sikrede forklarte i skademeldingen at rottene hadde etablert seg i kjellerboden, laget flere bol og ødelagt en lang rekke ting. Det var også mye rottelort og rottelukt i boden. Dette tilsier at rotteskaden har pågått over et lengre tidsrom, sannsynligvis mer enn ett døgn. Det er ikke fremlagt bevis som kan tilsi noe annet.

Det er etter dette ikke sannsynliggjort at rotteangrepet oppsto «plutselig», slik vilkårene forutsetter.

Sikrede anfører at foretaket ga bindende dekningstilsagn i telefonsamtale mellom sikrede og kunderådgiveren i banken.

Sikrede tok lydopptak av telefonsamtalen med kunderådgiveren. Foretaket har verifisert lydopptaket. Kunderådgiveren sa at sikrede hadde dekning mot skade på innbo forårsaket av rotter og at de ikke hadde noen bedre forsikringstilbud. Dette er korrekt i den forstand at forsikringen ikke har unntak for rotter, og rotteangrep vil derfor være dekket såfremt de øvrige betingelsene i vilkårene er oppfylt. Samtalen gjaldt ingen konkret sak, men et generelt spørsmål om dekning og kunderådgiveren ga et generelt svar. Uttalelsen må forstås som en generell uttalelse om forsikringen, og ikke som et bindende dekningstilsagn.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).